

Boomeritt som bumerang

Babyboom-generasjonen, de som ble født de første 20 årene etter den annen verdenskrig, er kjent for å stille større krav enn de foregående generasjonene. De, det vil si vi er ikke særlig innstilt på å utfolde oss mindre, eldes eller bli i dårligere fysisk form. Oppmuntret av gode og velmente råd fra leger om å holde seg i aktivitet, blir det litt i meste laget for en del. I USA fyller nå babyboomere med idrettsskader poliklinikker og ortopedenes operasjonssaler. De vil ikke senke aktivitetsnivået. De ønsker heller kne- og hofteroteser, operasjoner på sener og bånd og behandling for betennelser og stressfrakturer – gjerne gjentatte ganger. Idrettsskader var den nest hyppigste årsaken til besøk hos lege i USA i 2003. Jakten på god helse gir kapasitetsproblemer i helsevesenet! Nicholas DiNubile, ortoped i Philadelphia, har gitt den nye «epidemien» et navn: Boomeritt.

Charlotte Haug

Charlotte Haug
redaktør

Tidsskrift for Den norske lægeforening

Legenes hus
Akersgata 2
Postboks 1152 Sentrum
0107 Oslo

Redaktør
Charlotte Haug

Medisinske redaktører

Jens Bjørheim
Michael Bretthauer
Jan C. Frich
Petter Jensen Gjersvik
Erlend Hem
Geir Jacobsen
Elisabeth Swensen
Torgeir Bruun Wyller
Preben Aavitsland

Redaksjonskomité

Steinar Solberg (leder)
Per Brodal
Lill-Tove Rasmussen Busund
Ola Dale
Guri Rørtveit
Baard-Christian Schem
Terje Vigen
Marte Walstad

Faste medarbeidere

Anne Forus
Olav Spigset
Kari Tveito
Marit Tveito
Leiv Otto Watne
Ragnhild Ørstavik

Sentralbord 23 10 90 00
Redaksjon 23 10 90 50
Telefaks 23 10 90 40
tidsskriftet@legeforeningen.no

Redaksjonssjef
Anne Ringnes

Produksjonsansvarlig
Berit Seljebotn

Manuskriptredaktører
Åslaug Flo
Marit Fjellhaug Nylund
Raida Ødegaard

Bilredaktør
Anne Gitte Hertzberg

Redaksjonssekretærer
Magne Hagberg
Jorunn B. Kvarme
Gunn Marit Seberg

Nettredaksjonen
Hans Petter Fosseng
Eline Feiring
Gro Rabben
nettredaksjonen@legeforeningen.no

Markedsavdelingen
Markedssjef
Maud P. Kaino
Telefon 23 10 90 95
maud.kaino@legeforeningen.no

Stillings-, kurs-, møte- og spesialistannonser
Markedssekretær
Anne-Britt Dahl
Telefon 23 10 90 94
Telefaks 23 10 90 90
marked@legeforeningen.no

Tidsskriftet på Internett
www.tidsskriftet.no

Lever manus på Internett
www.manusnett.no

Foto Deutsches Medizinhistorisches
Museum, Ingolstadt

Fra kvakksalver til munnlege?

En ukjent fransk kunstner laget denne skulpturen av en elfenbeinstann i 1780. Den venstre halvdel viser marker og ormer som man den gang trodde var årsak til karies. I høyre halvdel likestilles tannpinens kval med den i helvetet.

I første halvdel av 1800-tallet fikk noen få utenlandske tannoperatører lov til å praktisere i Norge på grunnlag av kvakksalverreglene i medisinalloven. Blant legene var det stor motstand mot å etablere en egen tannlegeprofesjon. I 1827 uttalte et medlem av det medisinske fakultet: «Endnu er her i landet ingen autoriseret tandlæge, og gid han aldrig må komme.» «Samtlige autoriserte norske læger befatter sig med enhver gren av kirurgien, altså også tandoperasjoner. Således haves tandlæger over alt i riget,» mente en stadsfysikus i 1835. Tre leger som praktiserte som tannleger, hevdet at «tannlegeriet» var en medisinsk spesialitet. I 1852 kom det regler om eksamen for tannleger, men de to medisinske professorene som ble spurt om å sitte i eksamenskommissjonen, ville ikke ta på seg oppdraget. Reglene ble så endret i 1857, slik at kommissjonen skulle bestå av to leger og en tannlege – det fantes da en tannlege som hadde fått kongelig autorisasjon noen år tidligere.

I dag foregår utdanningen av tannleger ved tre norske universiteter, der studenter i medisin og odontologi har felles preklinisk undervisning. I Tromsø er odontologisk institutt en del av det medisinske fakultet. Går utviklingen i retning av egne munnleger? Vil munnen etter hvert bli oppfattet som en del av kroppen, slik at behandling av munnsykdommer kan dekkes av generelle trygdeordninger?

Jarle Bragelien
Skårsetsaga 9
2618 Lillehammer